Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

6-йил чиқиши.
9 СЕНТЯБРЬ 1971 й.
ПАЙШАНБА
№ 210 (1586).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ДИЛИМИЗДАГИ ГАПЛАР

КПСС Марказий Комитетининг «Социалистик мусобақани ташкил этишни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори биз касаба союз ходимларини жуда руҳлантириб юборди.

Жумладан, унда кишиларни меҳнатга ва ижтимоий мулкка коммунистик муносабат руҳида тарбиялашни кучайтиришда, ташаббусни янада ривожлантириш, ишчилар, колхозчилар, хизматчиларнинг ишлаб чиқариш ва ижтимоий активлигини кўтаришда, меҳнаткашларни ишлаб чиқаришни бошқаришга янада кенгроқ жалб этишда, юксак маънавий сифатларни тарбиялаш, ҳамкорлик ва ўртоқларча ўзаро ёрдам муносабатлари, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашда социалистик мусобақадан тўла равишда фойдаланмоқ зарур эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Бу —айни вақтда айтилган дилдаги гаплардир, КПСС XXIV съезди илгари сурган вазифаларни шараф билан ҳал этиш ана шу кўрсатмаларга амал қилишни тақозо этади.

Биз касаба союз активларини тўплаб, мазкур қарорни чуқур ўрганиб чиқдик ва уни амалга ошириш юзасидан тегишли тадбирларни белгиладик.

Эндиликда биз ўз фаслиятимизни ана шу қарор талаблари асосида янада яхши йўлга қўйиш учун ҳаракат қиламиз.

Э. ЖАМИЛОВ,
Тошкент трактор заводи касаба союз комитетининг раиси.

Галия Исмоилова «Ташхимсельмаш» заводининг пешқадам ишчиси. У тайёрлаётган деталлар доим аъло сифатли бўлади.

СУРАТДА: Г. Исмоилова қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилишда ишлатиладиган асбоблар комплектини тайёрламоқда.

«Ўроқ ва Болға» иттифоқи

Қишлоққа йиғма уйлар

Қишлоқларимиз жамоли кундан кунга чирой очиб, кўркига кўрк қўшилмоқда. Бунда «Узколхозстрой» республика бирлашмаси бунёдкорларининг ҳиссаси салмоқли бўляпти. Улар қишлоқларда йиғма конструкциялардан турар-жой ва болалар боғчалари биноларини кўплаб қуриб беришяпти.

Шунингдек, чорва моллари учун ферма бинолари ҳам темир-бетон йиғма конструкцияларидан қурилмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги К. Маркс номли колхозда «Узгипросельстрой» лойиҳаси асосида қурилган ана шундай ферма биноси фойдаланишга топширилди. У 800 бош қорамолга мўлжалланган.

Бирлашма коллективи ўтган беш йилликда 607 миллион сўмлик иш бажарган эди. Мазкур беш йилликда бу миқдор 1 миллиард 200 миллион сўмга етказилади.

Қурилиш материаллари етказиб бериш ҳам яхшиланади. 1975 йилга бориб, республика бўйича ғишт тайёрлаш кўпайтирилади. Бунинг учун мавжуд ғишт заводлари реконструкция қилинади.

ШАҲАР — ҚИШЛОҚҚА

Эртага пахта далаларида энг масъулиятли давр — оммавий терим бошланади. Бугун эса шаҳарликлар деҳқонлар учун зарур агрегатларни ўз вақтида етказиб беришниятида туну кун меҳнат қилмоқдалар.

«Узбексельмаш» заводида тайёрланган кўрак чувиш агрегатлари бугуноқ йўлга чиқади.

«Компрессор» заводининг меҳнаткашлари ҳам фидокорона интилишлари билан намуна бўлмоқдалар. Улар яратган «ПК» маркали компрессорлар шаҳарда ҳам, далада ҳам шуҳрат қозонган.

Чўлқуварларнинг романтик ва машаққатли ҳаёти ғоят сермазмундир. Улар инсон қадами етмаган жойларда боғлар бунёд этадилар. Дастлабки кунларда улар вагон уйларда яшайдилар. Бундай кўчмауйларни Экскаватор ремонти заводининг азаматлари етказиб беришади.

М. Нуриддинов фотолари.

МИРИШКОР ПАХТАКОРЛАР БИЛАН БИР САФДА

Республика далаларида «оқ олтин» дурдоналари барқ уриб очилди. Ҳадемай, «зангори кема»лар пахтазорларда суза бошлайди.

Машина теримида миришкор пахтакорлар билан бирга шаҳарлик ҳашарчилар ҳам актив қатнашадилар.

Тошкентдаги қишлоқ хўжалиги механизацияси ва ирригация инженерлари институти студентлари ҳам машина теримига тараддуд кўришди. Институтнинг механик-ҳайдовчи студентлари ўтган йили машинада пахта териб, ўз тажрибаларини оширишганди.

Бу йил институтда ҳар бири 20 механик ҳайдовчидан иборат группалар тузилди. Ҳайдовчилар 500 кишидан иборат. Улар Сирдарё областининг бир қатор хўжаликларида «зангори кема»ларни бошқарадилар.

Бундан ташқари, пойтахтимиздаги кўпгина корхоналар, қурилиш ташкилотлари ва транспорт муассасаларининг ходимлари ҳам механизаторлик касбини эгаллаб, теримга шайланмоқдалар.

Тонгги газеталарда

✦ **Миллий байрам — Болгарияда социалистик революциянинг 27 йиллиги муносабати билан Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний ва А. Н. Косигин ўртоқлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети, бутун совет халқи ва шахсан ўз номларидан Т. Живков ва С. Тодоров ўртоқларга, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетига, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Советига, барча қардош болгар халқига энг қизғин қутловлар ва энг яхши истаклар йўлладилар.**

✦ **КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов Совет Иттифоқида дам олаётган Италия Компартиясининг бош секретари Луижи Лонго билан 7 сентябрда учрашдилар.**

Янги институт

Бугун

Тошкентда республика газлаштириш бошқармасининг «Узгипрогаз» лойиҳалаш институти ташкил этилди.

Янги институт вазифаси шаҳарларни ва шаҳар типидаги посёлкаларни, саноат корхоналари ва қишлоқ хўжалигини газлаштириш лойиҳаларини тайёрлашдан иборат. Шунингдек, бу ерда ер ости иншоотларини карозиядан сақлаш масалалари билан ҳам шуғулланилади.

Институт лойиҳачилари Ўрта Осиё республикаларига яқиндан кўмаклашяптилар.

газ таъминоти бўлимининг бошлиғи Э. Орипов раҳбарлигида Чимкент область газ тармоқларининг реконструкция лойиҳасини тузишга киришилди.

ИЛҒОР УСУЛЛАР ЎРГАНИЛМОҚДА

Тошкентда ўз-ўзига хизмат усулида савдо-сотиқни ташкил қилишга бағишланган икки кунлик семинар ўтказилди. Семинарда савдо бошқармаларининг бошлиқлари, торгларнинг директорлари, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилувчи министрликлар, республикадаги бошқа идораларнинг вакиллари қатнашди. Республика савдо министри Г. Г. Юсупов КПСС XXIV съездининг талаблари асосида савдо ходимлари олдида турган вазифалар тўғрисида доклад қилди. Савдо-сотиқнинг янги формалари тўғрисида қилинган бир қанча докладлар ҳам тингланди.

Семинарда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров нутқ сўзлади.

Семинар қатнашчилари Тошкент ва Чирчиқ илғор магазинлари фаолияти билан танишишди. (ЎзТАГ).

ИҚТИСОДИЙ БИЛИМЛАР УНИВЕРСИТЕТИ

Бугун

пойтахтдаги меҳнатни илмий ташкил этиш шаҳар университетида янги ўқув йили бошланди. Бу университет Ўзбекистон ССР Давлат План Комитети илмий-техника ахбороти ва пропаганда институти ҳамда илмий-техника жамияти республика Совети томонидан бундан тўрт йил муқаддам тузилган эди. Ўтган йили Тошкентдаги химия-фармацевтика, «Подъёмник» ҳамда холодильник заводида университетнинг бўлимлари ташкил этилди.

Фармацевтика заводида биринчи машғулотлар бўлиб ўтди. Унда машинасозлик бўйича Давлат лойиҳа-конструкторлик бюроси меҳнатни илмий ташкил этиш лабораториясининг бошлиғи В. Звонарев «Меҳнатни моддий ва маънавий рағбатлантириш» деган темада лекция ўқиди.

Халқ хўжалиги институти меҳнатни илмий ташкил этиш кафедрасининг ўқитувчиси В. Шейд холодильник заводидаги группа тингловчиларига «Меҳнатни нормалаштириш меҳнатни илмий ташкил этишнинг ажралмас қисми» эканлигини тушунтирди.

«Подъёмник» заводида шу институтнинг НОТ кафедраси мудири доцент Ш. Йўлдошев «Меҳнаткашларнинг ижодий активлигини ривожлантириш» темасида лекция ўқиди.

Шаҳримизда НОТ университетининг ташкил этилганлиги ишлаб чиқариш кадрларининг иқтисодий билимларини оширишга кўп жиҳатдан ёрдам бермоқда.

ЧЎЛГА ОТЛАНДИЛАР

Пойтахтимизнинг Фрунзе ва Сергели районларидаги 76 саноат корхонасидан бир гуруҳ ишчилар Сирдарё областининг оталиққа олинган хўжаликларига жўнаб кетишди. Улар Мирзачўл районидаги 17, 18, 19, 20, 21, 21-А совхозларида етиштирилган мўл-кўл «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олишда кўмаклашадилар.

Пахтакорларнинг мададкорлари ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг Ўрта Чирчиқ районига қарашли Киров номли совхозда жойлашган ўқув тажриба базасида бир ой давомида «ХВ—17», «ХВ—14» машиналарига ҳайдовчилар тайёрлаш курсида таҳсил кўрдилар.

Фрунзе ва Мирзачўл район партия комитетларининг яқинда бўлиб ўтган кўчма бюро йиғилишида қишлоққа оталиқ ёрдами кўрсатиш юзасидан беш йилликка мўлжаллаб тузилган перспектив план кўриб чиқилганди. Пахтакор хўжаликларга механизатор кадрларнинг юборилиши ана шу бюро қабул қилган қарорга амалий жавоб бўлди.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Шаҳримиздаги граждан иншоотлари дистанцияси аҳил коллективи билан пойтахт областининг Бўстонлиқ районидаги «Правда» газетасининг 50 йиллиги» совхози меҳнаткашлари ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари тобора мустаҳкамланмоқда. Дистанция ишчилари ҳар вақтдагидек бу йил ҳам аввалдан белгиланган конкрет тадбирлар асосида баракали ёрдам кўрсатмоқда.

— Меҳнатсевар коллективимиз, — дейди иншоотлар дистанцияси партия ташкилоти секретари Т. Раҳимов, — сўнгги вақтларда оталиқ ёрдами кўрсатишни янада кучайтириб юборди. Биргина кейинги ўтган ойларда қурувчиларимиз совхоз чорвадорлари учун иккита турар-жой биносини қуриб беришда фаол иштирок этишди. Икки юз ўринли молхона биносини қуриб бердик.

Автомашиналарга кузов тайёрлаб бериш тўғрисида совхоз ишчиларидан тушган илтимосни ҳам тўла-тўкис қондирдик. Шу кунларда совхозда мустаҳкам ем-хашак базасини бунёд этиш, етиштирилган мева, сабзавот ҳосилини йиғиб олишда ҳам зарур ёрдам кўрсатяпмиз.

ЕТТИ МИНГ СЎМЛИК ЭҲТИЁТ ҚИСМ

«Тошкентвино» комбинати коллективи Пахтакор районидаги Охунбобоев номли совхозни ўз оталиғига олган. Шаҳарлик мададкорларнинг совхоз меҳнаткашларига кўрсатаётган кўмаги, айниқса кейинги ойларда баракали бўлмоқда. Комбинат партия ташкилотининг секретари Р. Ахмадуллин редакциямизга қўнғироқ қилиб, қуйидагиларни айтди:

— Бу совхоз заршунослари 5100 гектар ерда мўл-кўл «оқ олтин» ҳосили етиштирдилар. Ана шу ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»лар ёрдамида териб олиш мўлжалланмоқда. Муқаддас бурчини яхши тушунган комбинатимиз ишчилари совхоздаги мавжуд 90 пахта териш машинасини мавсумда унумли ишлаб туришини таъминлаш учун хўжаликка етти минг сўмлик ҳар хил эҳтиёт қисмлар юборишди. Бундан ташқари, пахта терими кампанияси даврида махсус жиҳозланган машинамиз ремонтчилар билан бирга совхоз далаларида хўжалик механизаторлари хизматида бўладилар.

ПАХТАКОРЛАРНИ ШОД ЭТГАНИ

Шаҳар маданият бошқармаси пахта терими авж олган кунларда Сирдарё областининг меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатиш программасини ишлаб чиқди.

Пахтакорларни шод этишда пойтахтимиздаги бир қатор маданият уйларининг ҳаваскорлари қатнашадилар. Ҳозир Глиэр, Усмон Юсупов, Киров, Охунбобоев номли, «Юность» маданият уйлари ва халқ филармониясининг коллективлари пахтакорларга манзур бўладиган концерт программасини тайёрламоқдалар.

Ҳаваскорларнинг концертлари Сирдарё области хўжаликларининг дала шийпонларида, клубларида ўтказилади.

Бундан ташқари шаҳримиздаги барча район маданият бўлимлари Сирдарё областидаги район маданият бўлимларини ўз оталиқларига олдилар. Тошкентликлар Сирдарёдаги район маданият бўлимлари ишини янада жонлантиришда яқиндан ёрдам берадилар. Улар турли хил кечаларни ташкил қилиш, тўгаракларни тузиш, пьесаларни саҳналаштириш, кутубхоналар фондини кўпайтириш каби ишларда ёрдамлашадилар.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИРДАМЛИГИ КУНИ ШАРАФИГА

Республика пойтахти матбуотининг ходимлари журналистлар халқаро бирдамлик кунини нишонладилар. 8 сентябрда бўлган тантанали мажлис ана шу шонли санага бағишланди. Йиғилишда Ўзбекистон Журналистлари союзи правлениесининг секретари Х. Тожибоев нутқ сўзлади. Қаҳрамон журналист Юлиус Фучик номидаги пионер дружиналари ва отрядлари йиғилиш аҳлини байрам билан қутлашди.

Тошкентда ўттизинчи йилларда Юлиус Фучик тушган уйлардан бирига ўрнатилган мармар тахта ёнига журналистлар халқаро бирдамлиги кунида гулдасталар қўйилди.

(ЎзТАГ).

«Нозик»нинг нафис жилваси

Тошкентдаги бадиий буюмлар фабрикасида тайёрланаётган серживло дўппилар халқ ўртасида машҳур.

Яқинда дўппи цехи гулчиларидан М. Ёқубова ва Х. Ғуломовалар «Нозик» ва «Ироқи» дўппиларнинг янги, чирсйли нусхаларини яратдилар. Ҳозиргача улардан 500 таси тайёрланди.

Коммунистик меҳнат зарбдори Шорустам Мансуров трикотаж фирмасининг илғор ремонтчи слесари. У корхона дастгоҳларининг бир меъёрда ишлашини таъминлашга ўз ҳиссасини қўшмоқда. Ш. Мансуров ўз смена ва ойлик топшириқларини 1,5 баравар адо этади.

М. Нуриддинов фотолари.

БОЛГАР ДАҲАСИДА

ҚУЛАЙЛИК

2-Сарикўл кўчасида даҳа аҳолисига қатор қулайликлар яратилди. Янги сартарошхона, пойафзал устахонаси очилди.

●

ЛИМОНАД ЦЕХИ

Даҳада саноат корхоналари ҳам кўпайиб бормоқда. «Электробитприбор» заводининг 1-цехи, Ленин район ошхоналар трестининг кондитер цехлари ишлаб турибди. Яқинда бу ерда лимонад цехи ҳам иш бошлади. Цех ҳар куни кўплаб совуқ ичимликларни шаҳарликларга етказиб беряпти.

●

БОҒ ҚУЧОҒИДА

Даҳадаги истироҳат боғи аҳолининг севимли жойига айланган. Боғда ҳордиқ чиқарувчилар учун шароитлар яратилмоқда. Яқинда бу ерда ёхна ичимликлар билан савдо қилувчи магазин битказилиб, ишга туширилди.

И. РУСТАМОВ.

ЗАМОН ТАЛАБИ БИЛАН

Бугун

Тошкентда «Янгича урф-одатларни меҳнаткашлар ҳаётига сингдириш» масаласига бағишланган республика семинари ўз ишини бошлади. Семинарда область партия комитетлари, район партия комитетлари секретарлари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари, атеистик уйларнинг ходимлари, олимлар, санъаткорлар қатнашмоқдалар. Семинар қатнашчиларидан бири, республика «Билим» жамияти правлениесининг раис ўринбосари, тарих фанлари доктори Қсдир Фозилхўжаев мухбиримизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Семинар қатнашчиларининг олдига қўйилган масала жуда муҳимдир. Биз бу ерда фаровон ҳаётимизда шаклланиб келаётган янгича урф-одатларни меҳнаткашларнинг кенг оммаси ҳаётига тадбиқ қилишга доир масалалар ҳақида фикрлашяпмиз.

—Чиндан ҳам ажойиб ва бахтли замонда яшаяпмиз. Бизнинг давримизда нишонланадиган ҳар бир урф-одатлар билимимиз, маданиятимиз, турмушимизга ҳамоҳанг бўлиши лозим. Шунинг учун ҳам айрим жойларда сақланиб келаётган эскилик урф-одатларини ҳаётдан бутунлай сиқиб чиқаришимиз лозим. Унинг ўрнини замон талабларига тўла жавоб бера оладиган янги маросимлар эгаллаши керак.

Семинар қатнашчилари янги урф-одатларни ҳаётга кенг олиб кириш борасидаги тажрибаларини ўртоқлашадилар ва келгусидаги вазифаларни белгилаб оладилар.

БОШҚИРД САНЪАТКОРЛАРИ

Қардош Бошқирдистондан келган бир группа санъаткорлар томошабинларга бир олам қувонч бахш этмоқдалар. «Қувонч қўшиғи» деб аталган концерт программасидаги номерлар бошкирд қизларининг пок муҳаббати, табиатнинг гўзал манзаралари, кишиларнинг Ватанга бўлган меҳр - муҳаббатларини тараннум этади. Хушовоз санъаткор Венера Шакирова ижро этган «Омон қайтинг турналар», «Қишлоқ қўшиқлари» томошабинларга манзур бўляпти.

Бошқирдистон АССРда хизмат кўрсатган артист Раиса Галимуллинанинг чиқишлари қизғин қарши олинди. У ижро этган «Она қишлоқ», «Гулжамол», «Сени севаман» каби қўшиқлари кишига ором бағишлайди.

Қардош санъаткорлар пойтахтимизда бир неча концертлар бериб, Сирдарё области хўжаликларига маданий хизмат кўрсатиш учун жўнаб кетдилар.

чет элларда

✦ НЬЮ-ЙОРК. Американинг самолётлари Вьетнам Демократик Республикасининг демилитарлаштирилган зонадан 51 миля шимолдаги районн территориясига ҳужум қилди. Информация агентликлари Америка ҳарбий қўмондонлигининг Сайгондаги вакиллари баёнотига суяниб Сайгондан шу ҳақда хабар берди.

✦ **БУХАРЕСТ. Буюк Миллат мажлисининг таклифига биноан ВДР Миллат мажлисининг Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВДР Миллат мажлиси Доимий комитети раисининг ўринбосари Хоанг Ван Хоан бошчилигидаги делегацияси расмий визит билан Бухарестга келди.**

✦ ГАВАНА. Кубада биринчи тўқимачилик техникуми очилди. У мамлакат енгил саноати корхоналари учун малакали мутахассислар тайёрлаб беради.

Куба енгил саноат министри Нора Фромета техникумни очиш маросимида сўзга чиқиб, тўқимачилик саноатининг энг янги совет станоклари билан ускуналанишн нақадар муҳим роль ўйнашини айтди. Янги техникумни битириб чиқувчилар мана шу мураккаб машина-ускунага хизмат қиладилар.

Келаси йили кенг профилдаги мутахассислар тайёрлаб чиқармоқ учун Кубада тўқимачилик институти очиш мўлжалланади.

✦ **УЛАН-БАТОР. Монголия Халқ Республикаси билан Малайзия ҳукуматлари дипломатия муносабатлари ўрнатишга ҳамда бир-бирларига элчи даражасидаги дипломатия вакиллари юборишга қарор қилдилар.**

Улан-Баторда тарқатилган расмий ахборотда айтиладики, деб хабар беради МОНЦАМЭ агентлиги, иккала мамлакат ҳукуматлари МХР билан Малайзия ўртасидаги муносабатларнинг ривожланиши бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро ҳамкорлик ишига ҳисса бўлиб қўшилди, деб ишонч билдирадилар.

(ТАСС).

*ИШЧИ НОМИ МАҒРУР ЖАРАНГЛАР

ДАРАХТ БИР ЖОЙДА КЎКАРАДИ

Шаҳримиздаги йирик саноат корхоналаридан бири— «Ташкенткабель» заводида қирқдан ортиқ миллат вакили ишламоқда. Улар бир мақсад йўлида—тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, халқ хўжалигининг турли тармоқларини ҳар тарафлама ривожлантириш, заводда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини, сифатини ошириш йўлида изланмоқдалар.

Бугун биз Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ташкенткабель» заводида меҳнат қилаётган турли касб эгалари билан суҳбат олиб борамиз. Корхонанинг ном таратган ветеран ишчилари, ишлаб чиқариш новаторлари билан бир қаторда ёшлар ҳам суҳбатда иштирок этадилар. Улар ишчи номини қадрлаб, ўз касбларини улуғлаб, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлаётганликлари, коммунистик жамият қурилишининг моддий бойликларини яратишда қандай ҳисса қўшаётганликлари ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини баён этадилар. Касб танлаш, уни ўрганиш ва ўргатиш тўғрисида устоз ва шогирдлар сўзлаб берадилар.

Биз суҳбатга таклиф этганлардан бири ҳозир заводда смена мастери бўлиб ишлаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жалил Розиқовдир.

Еш ўсмирин ўзининг меҳнат фаолиятини ана шу заводда шогирдликдан бошлади. Мана ўшандан бери 30 йилча вақт ўтди. Жалил ака ана шу давр мобайнида завод билан бирга ўсди, улғайди. Меҳнатсеварлиги билан обрў топди. Етти йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариб, меҳнатда эришган катта зафарлари учун СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига мувофиқ Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди. Бугунги кунда Жалил ака Розиқов кўпгина ёшлар устозидир.

Меҳнат шуҳрат келтиради

Жалил РОЗИҚОВ,
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, смена мастери.

Бизнинг мамлакатимизда оддий ишчи касби доимо улуғланиб келмоқда ва бундан буён ҳам улуғланиб қолади. Шунинг учун ҳам биз, ишчилар партия ва ҳукуматимизнинг ана шу ғамхўрлигига ўзимизнинг ҳалол меҳнатимиз билан жавоб берамиз.

Заводимизнинг тўнғич цехларидан бири бўлган бизнинг 30-цехимизда ўзининг ҳалол меҳнати билан ишчи номини улуғлаётган кишилар жуда кўп. Масалан, цех пойдеворини қўйганлардан Тилла Йўлдошев, Расул Иброҳимов, Павел Болотнов, Ҳосил Туганов ва бошқа ўнлаб меҳнат ветеранлари ҳозиргача бир сафда ишлаб келишмоқда. Шу отахон ишчиларимизнинг ибратли меҳнати кўпгина ёшларимизга намуна бўла олади. Уларнинг бола-чақалари ҳам бугунги кунда заводимизнинг илғор ишчилари қаторидан ўрин олганлар.

Меҳнат қилган кишини халқимиз ҳурмат қилади, эъзозлайди. Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ҳайдар Расулов, Октябрь революцияси орденли Карима Мамариева, «Ҳурмат белгиси» «ордени билан мукофотланган Тоҳир Холиқов ва бошқалар ана шундай эл ҳурматига сазовор бўлган кишилардир.

Лекин баъзи ёшлар заводимизга ишга келишади-ю, кўп ўтмай кетиб қолишади. Бунга арзимаган баҳоналарни рўкач қилишади. Ҳолбуки, заводимизда ёш ишчиларнинг меҳнат қилиши, дам олиши, ўқиши учун яхши шароитлар яратиб берилган. Ангрен шаҳри яқинида заводнинг дам олиш жойи бор. Шанба, якшанба кунлари бу ерга ўз автобусимизда ҳордиқ чиқаргани борамиз. Завод қошида техникум, политехника институтининг филиали очилди. Янгийўл районидаги «Пахта» посёлкасида заводимиз филиали ишлаб турибди. Яхшигина стадионимиз ҳам бор...

Ёш дўстларим, бизнинг заводга ишга келинг! Хоҳлаган касбингизни ўргатамиз, ўқишингизга, дам олишингизга барча шароитларни яратиб берамиз. Фақат ишчи номига доғ туширмай яхши меҳнат қилсангиз бас.

* * *

Жалил ака тилга олган илғор ишчи Карима опа Мамариева болалар уйида тарбияланган. 1942 йили 40-ҳунар-техника билим юртини битириб, заводга ишга келган эди. Шу йиллар мобайнида Карима опа коллектив ўртасида энг ҳурматли ишчи деган ном қозонди. У уч марта Куйбишев район Советига депутат қилиб сайланганлиги ҳам фикримизнинг исботидир. Бу меҳнатсевар аёл 20 йилдан бери цех касаба союз комитетининг аъзоси.

Қучоқ очиб кутиб оламиз

Карима МАМАРИЕВА,
Октябрь революцияси ордени кавалери, ишчи.

— 1942 йили заводга ишга келганман. Биринчи марта 77-цехда меҳнат фаолиятимни бошладим. У маҳалда ҳамма кабеллар фронт учун чиқариларди. Биз кучимизни аямасдан кечаю-кундуз ишлардик. Ҳозир ҳам мен шу заводда ҳамма қатори ишлаб келмоқдаман. Ёшлардан илтимосимиз шуки, келинглар бизнинг заводга деймиз. Заводимизда ҳар хил касблар кўплаб топилади. Шулардан хоҳлаган ҳунарингизни танлаб олишингиз мумкин.

Мен етим ўсганман. Лекин Совет ҳукумати етимлигимни билдирмади, бошимни силади. Шунинг учун ҳам ундан миннатдорман.

* * *

Цех комсомол-ёшларининг етакчиси Абдували Иброҳимов ёш бўлишига қарамай, цех ёшлари орасида катта обрўга эга. У доҳиймиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллигида «Шавкатли меҳнати учун» юбилей медали билан мукофотланган эди. Яқинда унга ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқаришнинг ёш илғори» деган нишони топширилди. У ўзи меҳнат қилаётган цехнинг ёш ишчилари ҳақида гапириб беради.

Ёшлар, сафимизга марҳамат!

Абдували ИБРОҲИМОВ,
цех комсомол ташкилотининг секретари.

Заводимизнинг кўп минг кишилик коллективи амалга ошираётган ишларида цехимиз комсомол-ёшларининг ҳам муносиб ўрни бор. Цехимизда 30 дан ортиқ комсомол ишлайди. Улар яқиндагина мактаб ўқувчилари эди. Бугунги кунда заводимиз қучоғида меҳнат қилишяпти. Цехимизда кўпгина яхши мутахассисликлар бор. Булар қаторига ремонтчи-слесарлик, брончилар, апрессовшчиклар ва бошқа мутахассисликлар киради. Уларда асосан ёш йигит-қизлар ишлашади. Актив комсомолларимиздан Абдуқодир Мақсудхонов, Абдувоҳид Иброҳимов каби слесарлар, брончи Жўрабой Абдурасулов ва бошқалар ибратли ишлари билан ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар.

Цехимизга келган ҳар бир ёш ишчини коллективимиз қучоқ очиб кутиб олади. Унинг касб танлаши, меҳнат қилиши учун ҳамма нарса муҳайё. Отахон ишчиларимиз ёшларга ўз касбларини ўргатадилар. Керак бўлса маслаҳатлар берадилар. Заводимизнинг энг обрўли кишилари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жалил ака Розиқов, Ленин орденли Тилла ака Йўлдошев, Октябрь революцияси ордени билан мукофотланган Карима опа Мамариевалар бизнинг цехимизда ишлаб обрў топдилар. Цехимиз коллективи улар билан фахрланади.

Ишчи касбини улуғлаб келаётган опа ва акаларимиз мактабларда тез-тез бўлиб туришади. Ёшларга ишчи касбининг нақадар шарафли эканлигига бағишлаб цехимиз оталиғидаги 113-ўрта мактабда кечалар ўтказилади. Унда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ж. Розиқов ва бошқа ҳурматли ишчиларимиз ўқувчилар билан суҳбат олиб борадилар. Натижада ўрта маълумот олган ёшлар заводимизга келиб, сафимизга қўшилмоқдалар.

Цехимизда ҳар бир ёш учун иш топилади. Тенгдошлар, заводимизга ишга келинг, биргалашиб меҳнат қиламиз, дам оламиз, ўқиймиз. Оталаримиз ишини давом эттириб, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишда ўз ҳиссамизни қўшайлик.

* * *

Суҳбатимизни ёш ишчи, комсомол аъзоси Иброҳим Хонкелдиев сўзи билан якунлаймиз.

Оталаримиз изидан борайлик

Иброҳим ХОНКЕЛДИЕВ,
ёш ишчи.

— Мен ўрта мактабни битиргач, ҳарбий хизматга чақирилдим. Ҳарбий хизматни тамомлаганимдан сўнг Тошкентдаги кабель заводига брончи бўлиб ишга кирдим. Ҳар бир ишчи ўз касбини севганидек, мен ҳам тез орада ўз касбимнинг устаси бўлиб олдим. Бизлар тайёрлаётган кабеллар мамлакатимиздаги нефть ва газни қазиб чиқаришда ишлатилади.

Мен ишчи касбини тўғри танлаганимдан мамнунман. Чунки отам Дўлабой Хонкелдиев 30 йилдан зиёд оддий ишчи бўлиб ишлади, ҳозир пенсиядалар. Мен дадамлар умрини бағишлаган касбини эгаллашга қарор қилдим. Бундан хурсандман. Кунлик ва ойлик топшириқни ошириб бажармоқдаман. Бундан ўзим ҳам, коллективимиз ҳам мамнун. Чунки умум завод планининг муддатидан олдин бажарилишида озми-кўпми ҳиссам бор. Моддий манфаатдорлик ҳам яхши. Ойига 200 сўмга етказиб маош олмоқдаман.

Ниятим келгусида ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда политехника институтининг заводимиз қошида ташкил этилган кабель маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўлимида ўқиш. Лекин ким бўлмай, мен ишчи деган шарафли номни доимо эъзозлайман.

Ҳ. ТЎРАЕВ.

Шаҳримизнинг йирик қандолат корхонаси—«Ўртоқ» фабрикасининг коллективи Улуғ Октябрь байрами шарафига бошланган мусобақани кун сайин авж олдириб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқда.
СУРАТДА: фабриканинг ирис тайёрлаш цехида.
М. Нуриддинов фотоси.

*Коммунист мактуби

АГИТАТОР ВА ДАВР

ЯҚИНДА мен бир группа ёш шофёрлар ўз касблари тўғрисида баҳслашаётганликларининг жонли гувоҳи бўлдим.

— Совет шофёри қандай шахсий сифатларга эга бўлиши керак!

— У, биринчи галда техника маълумотига эга бўлмоғи зарур, — дейди улардан бири.

— Машинани ва йўл хавфсизлиги қоидаларини ҳам аъло даражада билиши шарт — қўшимча қилди иккинчиси.

— Зийраклик ва тезкорлик-чи, — дейди учинчиси.

Шу соҳада кўп йиллик тажрибам бўлгани туфайли баҳсга мен ҳам аралашдим.

— Мулоҳазаларингиз тўғри, йигитлар. Бироқ ғоявий эътиқодчи! Коммунистик онг, меҳнатга коммунистик муносабат, умуман ҳаётда сен нима иш қилаяпсан, жамиятга қандай фойда келтиряпсан! Ахир булар ҳақида ўйламасдан иш битмайди-ку!

Бу ўринда мен йигитларга ўзим газетадан ўқиган Жанубий Родезияда рўй берган бир воқеани ҳикоя қилиб бердим. Манзилга кетаётган паровозни тажрибали машинист бошқариб борарди. У техника маълумотига, зийракликка ҳам эга эди. Станцияга бир километрча масофа қолганида, ўзи бораётган изга поезд қабул қилинаётганлигини сезиб қолади ва шу ондаёқ паровоздан сакрайди. Вагонлар эса бир-бирига мингашиб кетади. Ҳолбуки, уларда етти юз африкалик бор эди. Кўриниб турибдики, тажрибали машинист етти юз негрни ҳалок этиш эвазига ўз шахсий ҳаётини қутқариб қолди. Чунки капиталистлар уни йиллар давомида «Сен оқ танлисан, оқ танли эса юзлаб қора танлилардан устун туради» деган руҳда тарбиялаб келганлар.

Энди «Главташкентстрой» транспорт бошқармасига қарашли 1-автобаза шофёри Ҳафиз Абдуқодиров билан бўлган ҳодисани олиб кўрайлик. У бири-бирини қувлаб, тўсатдан машина қаршисига чиқиб қолган болалар ҳаётини қутқариб қолиш учун рулни тезкорлик билан буриб юборади. Автомашина ағдарилиб, болалар қочиб кетишади. Тасодифни қарангки, шофёр ҳам омон қолган. Ўзгалар манфаатини ўз манфаатидан юқори қўйиб иш тутаётган бундай кишилар тўғрисида кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Бизда совет кишиларининг, коммунистларнинг ғоявий эътиқоди ана шундай.

Мен агитатор эмасман. Партия ташкилотимиз менга бундай топшириқни юклаган ҳам эмас. Аммо, мен коммунистман, коммунист бўлганда ҳам кекса коммунист. Ҳозир партиямиз совет кишилари олдига «КПСС XXIV съезди қарорлари—ҳаётга» деган муҳим шиорни ташлади. Оддий коммунист сифатида мен ҳозирги шароитда агитация ишлари қай даражада бўлиши ҳақида тез-тез ўйлайман.

Келажакни яхши кўриш учун ўтмишга назар ташлаш ҳам фойдали, ҳам оқилона иш. Автобазалар янги иқтисодий ислоҳотга кўчиши олдидан коммунист ва партиясиз агитаторларнинг катта отряди автомобилчиларга планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янгича усулининг барча афзалликлари ҳақида мисоллар ёрдамида кенг тушунтириб бордилар. Бу ҳол ишнинг анча осон кўчишига олиб келди.

Ҳа, тушунтириш ишларини кенг миқёсда олиб бориш — бу ҳаёт тақозоси. Чунки автохўжаликларимизга [улар эса бизда 11 та] асосан ўрта маълумотли кишилар кўплаб ишга келмоқда. Агитация ишлари нақадар зарур эканлиги ана шундан ҳам кўриниб турибди. Маълумки, радио ҳам, газета ва телевидение ҳам агитаторнинг жонли сўзига тенг кела олмайди.

Афсуски айрим корхоналарда, жумладан бизнинг автохўжаликларимиздаги кўпчилик агитаторлар эскириб қолган усулда иш олиб бормоқдалар. Очиғини айтганда, партия бюролари ҳам уларга суст ёрдам бермоқда. Одатда партия ташкилотининг секретари агитаторни чақириб:

— Мана бу газетани коллективга ўқиб беринг, — дейди. У эса ўқийди. Аммо тингловчилар эътироз билдиришади:

— Вақтимизни олишнинг нима ҳожати бор. Ахир, газета ўқишни ўзимиз ҳам биламиз-ку, — дейди улар.

Кўп ҳолларда бундай манзарани кўрасиз: Тушлик пайти. Бир гуруҳ ишчилар қизил бурчакда тўпланишиб, улардан бири овоз чиқариб газета ўқийди. Сўнгра саволлар туғилиб, уни ўзаро ўртоқлашадилар. Гап бу ерда моддий ва маънавий омилларни кучайтириш, меҳнаткашларнинг ижтимоий ва шахсий манфаатларини ҳисобга олиш тўғрисида бораётир.

Менинг фикримча, агитатор ҳозирги замон шароитида идеология ишларини ташкилотчилик ишлари билан қўшиб олиб бориши шарт. Кишилар олдида турган вазифаларни тушунтириш — бу ишнинг бошланиши, холос. Энг муҳими кишиларга коммунизм учун умумхалқ курашида ўз ўрнини белгилаб олишда ёрдам бериш керак. Ҳозир агитация ҳар қачонгагига қараганда ҳам курашчан, таъсирчан бўлиши, ҳар бир меҳнаткашда янги беш йиллик топшириқларини бажаришга, масъулият ҳис-туйғуларини тарбиялашга қаратилиши зарур.

Бизнинг заводимизда автомашиналар ремонт қилинади. Ремонт сифати бир мунча яхшиланган бўлса-да, баъзан қўлдан юзаки чиқарилган машиналар учраб туради. Наҳотки, завод партия ташкилоти бу соҳада агитаторлардан фойдаланиши мумкин бўлмаса! Агитаторлар ремонтнинг сифати тўғрисида завод ишчилари ўртасида тез-тез суҳбатлар ўтказиб турсалар, фойдадан холи бўлмас эди.

Бизнинг бурчимиз, ҳар бир агитатор, ҳар бир коммунистнинг бурчи меҳнатнинг моддий ва маънавий омилларини кенг тарғиб қилишдан иборатдир.

Бошқа корхоналарда бу иш қай аҳволда! Уларда агитаторлар маҳорати қандай ошириляпти! Келинг ўртоқлар, тажриба алмашайлик, тарбия соҳасидаги агитация ишлари, унинг самарадорлигини ошириш йўлида қандай тадбирларни амалга ошираётганингиз ҳақида фикрлашайлик.

П. СЕЛЕЗНЕВ,
1941 йилдан бери КПСС аъзоси.

Халқаро алоқаларимиз

ДЎСТОНА ҲАМКОРЛИК

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам советининг XXV сессиясида қабул қилинган «СЭВ аъзолари бўлган мамлакатларнинг ўзаро ҳамкорлигини такомиллаштириш ва янада чуқурлаштириш, социалистик иқтисодий интеграцияни ривожлантириш комплекси программаси» қардош мамлакатлар ҳаётида муҳим воқеа бўлиб, халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ўзаро ёрдамни янада мустаҳкамлашга имкон беради. Комплекс программада социалистик мамлакатлар халқ хўжалиги, фан ва ҳаётининг турли соҳаларини жадал суръатлар билан ривожлантириш йўллари кўрсатилган.

Бизнинг — пахта целлюлозаси кимё ва технологияси илмий текшириш институтимиз СЭВ системасидаги қатор мамлакатлар билан илмий ҳамкорлик қилади ва унинг турли шаклларидан фойдаланади. Яқинда институтимиз лабораторияларида Венгрия тўқимачилик саноати илмий текшириш институтининг ходимлари Жужа Юхас ва Елена Губерлар илмий стажировкадан ўтдилар. Венгрия пластмасса саноати илмий текшириш институтининг ходимлари Дюла, Харди, Янош Добо, Кароль Нитрон, ГДРлик профессор Филипп Дрезден, тўқимачилик олий техника мактабининг ходими Харальд Грин, Польшадаги Лодзь университетининг профессори Иржи Керц ва бошқалар Тошкентга келиб коллективимиз ютуқлари билан яқиндан танишдилар. Институтимиз ишларининг унумли бўлишида қардош мамлакатлар корхоналарида ишланган асбобларнинг ҳам маълум ҳиссаси бор. Хусусан лабораторияларда қўлланилаётган Венгер ультрацентрифугаси ва «Тесла» электрон микроскопларини созлаш ва ишга туширишда Венгрия ва чехословакиялик мутахассислар яқиндан ёрдам кўрсатдилар.

Шунингдек, институтимиз олимлари ҳам қардош социалистик мамлакатларда илмий командировкаларда, бўлиб, дўстларимиз муваффақияти билан танишиб турибдилар. Институт директори — ЎзССР Фанлар академиясининг академиги, профессор Ҳ. У. Усмонов Ясси политехника институтида целлюлоза кимёси бўйича лекциялар ўқиган ҳамда Румыния, Венгрия ва Чехословакияда полимерлар соҳасидаги илмий ишлар билан танишган. Кимё фанлари кандидатлари Комил Розиқов, Убайдулла Азизов, Георгий Никоновичлар ҳам Чехословакия ва Венгриядаги илмий анжуманларда қатнашиб, ўз тажрибаларини алмашганлар. Ҳамкасаба институтлар билан илмий техника ахборотлари алмашиш ҳам яхши йўлга қўйилган. Институт олимларидан Ҳ. У. Усмонов, У. Азизов, К. Розиқов, М .У. Содиқов, Н. Бурхонова, Г. В. Никонович ва бошқаларнинг илмий мақола ва докладлари Венгрия, Руминия илмий журналлари ва тўпламларида босилиб чиқди.

Ўйлаймизки, узоқ муддатга — 1985 йилгача мўлжалланган Ўзаро Иқтисодий Ёрдам советининг комплекс программаси социалистик давлат олимларининг куч-ғайратини мужассамлаштиришга ва социалистик система халқ хўжалиги тараққиётининг муҳим вазифаларини бажаришға янада кенг имкониятлар очиб беради.

М. СОДИҚОВ,
пахта целлюлозаси кимё ва технологияси илмий текшириш институтининг катта илмий ходими, кимё фанлари кандидати.

Қория опа Абдуллаева чорак асрдан бери бошланғич синфларда моҳирлик билан дарс бериб келмоқда. Ҳозир у Собир Раҳимов районидаги Фурқат номли 196-ўрта мактабнинг пешқадам ўқитувчиларидан бири.

СУРАТДА: Қория опа Абдуллаева ўқувчиларга доҳиймиз В. И. Ленин ҳақида ҳикоя айтиб бермоқда.

Ю. БУТУСОВ фотоси.

Елкама-елка

АВТОБУС охирги бекатига— қурилиш объекти яқинига келиб тўхтади. Йўловчилардан бири шеригидан сўради:

— Бу ерда нима қуриляпти?

— Трамвай-троллейбуслар оромгоҳи.

Ҳазиломуз жавоб берган кишининг гапларида жон бор эди. Височовольт кўчаси билан Красновосточная кўчалари туташган жойда 250 трамвай ҳамда 150 троллейбус вагонларига мўлжалланган катта парк қурилмоқда. Шаҳар чеккасида 40 гектарли майдонда қурилаётган бу объект йўловчиларни манзилга етказишни енгиллаштиради.

Объектда ишлар қандай кетаётганлиги ҳақида 4-трестга қарашли 6-қурилиш бошқармасининг участка бошлиғи Марат Васильевич Никифоров ҳикоя қилиб берди.

— Участкада кўпгина миллат фарзандлари аҳил оилага бирлашган,—дейди участка бошлиғи, прораб Александр Ким —корейс, пайвандловчи Отто Шмит — немис. Михаил Алимзянов—татар. Уларнинг ҳаммасини бир нарса — ишга муҳаббат, дўстга ҳурмат ва масъулиятни ҳис қилиш бирлаштирган.

Қурилишда бетончи касби энг оғир ҳисобланади. Йўлчи Ашуров шу касбни танлаб олган. У биринчи келганида кўмакчи эди. Энди юксак малакали ишчи бўлиб қолди. Кундалик топшириқни ортиғи билан бажариш унинг одати.

Пайвандчи О. Шмит билан М. Алимзянов зангори учқунлар тарқатиб, арматура устунларини бир-бирига улашмоқда. Маъмурий бинонинг учинчи қаватида ишлаётган ғишт терувчиларнинг ҳам қўли-қўлига тегмайди. Ш. Отабеков, Ф. Хайруллин, В. Засипкин, В. Шуйский ҳар куни нормани 120-130 процентга етказаётганликларининг боиси ҳам мана шунда.

Транспорт изларини қуриш, кабеллар тортиш ишлари авж олиб кетди. Қурувчилар темир йўл линияларини ёткизиш ишини йил охиригача фойдаланишга топшириш мажбуриятини олишган. Мураккаб комплекс эса 1972 йилда фойдаланишга топширилади.

— Йил охиригача маъмурий-маиший хизмат курсатиш объектларининг томи ёпилиб, 70 процент қурилиш-монтаж ишлари йил охиригача ниҳоясига етказилади, — дейди участка прораби Ким.

Дарҳақиқат, 400 вагонга хизмат кўрсатиш учун кўпгина кўмакчи бинолар қуришга тўғри келади.

Бир йўла ўнлаб вагонларни қабул қилишга мўлжалланган мураккаб иморатни қуриш анча ғайрат ва билим талаб қилади. Бундай иншоот Тошкентда биринчи марта қурилаётир. Трамвай-троллейбус вагонларини ремонт қилиш, устахоналар ускуналарини монтаж қилиш ҳам анча мураккаб, иш.

Объектда бош пудрат ишлари етти ойлик топшириғи ортиғи билан бажарилди. Бунга меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, тўрсимон график асосида ишлаш туфайли эришилди. Барча операцияларда тежамкорликка эришиш одат тусига кириб қолди.

Шу ўринда, ёрдамчи пудратчи ташкилотларнинг иши ҳақида ҳам бир-икки оғиз сўз айтиш лозим. Қурилиш механизацияси трестининг 8-механизация бошқармаси механизаторларидан бош пудратчи миннатдор. Минорали кран машинисти Лида Фишер асосий блок қурилишида барча қурувчиларни етарли миқдорда қурилиш материаллари билан таъминламоқда. Кундалик топшириқни 130 процентдан кам бажарган куни йўқ.

Трамвай изларини ёткизиш, йўлларни текислашни ўз зиммасига олган «Таштрансспецстрой» трестининг 71-қурилиш бошқармаси эса бир меъёрда ишламаяпти. Бу ташкилот иш суръатини оширганда, ютуқлар янада мўл бўларди.

Трамвай-троллейбус паркини қуриш муҳим объект ҳисобланади. Шундай бўлгач, ёғингарчилик кунлар бошланмай, томларни тезроқ ёпиб олиш, ишни янада жадаллаштириш зарур.

Ҳ. ҲАКИМОВ.

Жонажон республикамизда

ҚАРШИЛИКЛАРНИНГ ТОПШИРИҒИ БИРИНЧИ ГАЛДА БАЖАРИЛАДИ

ЯНГИЕР. Янгиердаги темир-бетон буюмлар ва конструкциялар комбинати Қарши дашти қурувчиларининг буюртмасини муддатидан олдин бажариб, уларга беш ярим минг донадан кўпроқ пардоз плитаси, насос станциялари учун уч комплект турли буюмлар, новлар қуриш учун керакли материаллар, сопол ва бетон трубалар юборди.

Мирзачўлликлар Қарши даштидаги янги қурилишларни оталиққа олиб, уларнинг буюртмаларини биринчи галда бажаришга киришдилар. Бу буюртмалар аниқ белгиланган вақтда яхши сифатли қилиб бажарилмоқда. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида Янгиер комбинати Қарши даштига ўн икки минг куб метрдан кўпроқ турли буюмлар жўнатди. Октябрь байрами шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган корхона коллективи Қаршидаги янги қурилишларга йил охиригача яна ўн беш минг куб метр темир-бетон буюмлар тайёрлаб беришга қарор қилди.

САМАРҚАНД ЛИФТ ЗАВОДИДА

САМАРҚАНД. Самарқанддаги лифтсозлик заводининг янги цехларида ускуналарни монтаж қилиш бошланди. Бу цехларнинг умумий саҳни 10 минг квадрат метр.

Янги корхона коллективи заводнинг лойиҳада кўрсатилган қувватини яқин икки йил ичида ўзлаштириб, беш йилликнинг охирига бориб эса йилига тўрт мингта, яъни планда мўлжаллангинига қараганда бир мингта кўп лифт ишлаб чиқариш мажбуриятини олди.

УЧҚИЗИЛ НЕФТЬ КОНИ ЯНА ИШГА ТУШДИ

ЖАРҚЎРҒОН (Сурхондарё области). Сурхондарёдаги энг кўҳна нефть конларидан бири бўлган Учқизил нефть кони ишга туширилди ва нефть бера бошлади. Бу ердаги кон-қудуқлар бундан йигирма йилча муқаддам сув босиб қолиб, ишлатилмай ташлаб қўйилган эди.

Энди геологлар замонавий методлардан фойдаланиб, Учқизилдаги нефть қатламларидан яна нефть олиш мумкин деган хулосага келишди. Шунинг учун ҳам эски кон-қудуқлар янгидан ускуналаниб ишга туширилди. Бу кон-қудуқларнинг ҳаммасидан нефть ўзи отилиб чиқаётганлиги учун ҳам маҳсулотнинг таннархи бошқа конлардагига нисбатан анча арзонга тушмоқда. Учқизил нефть конларини яна ишга солиш ишлари давом этмоқда.

Ўзбекистон жанубидаги нефть саноатининг тўнғичи бўлган Ховдоғ нефть кони ҳам қайта ишга туширила бошлади. Бу участка коллективи нефть қатламларини ишга солишнинг илғор методларини қўллаб, нефть қазиб чиқаришни бир ярим баравар кўпайтирди.

Сузар завод

НУКУС. Етмакни пресслайдиган биринчи сузар завод ишга тушди. Бу завод Амударё этаклари бўйлаб сузиб юради ва дарё бўйида ўсган етмак ўсимлигининг томирларини тўплаб, пресслаб беради.

Янги корхона бир йилда беш минг тонна етмакни пресслаб бера олади. Технология ва маҳсулотни ташиш ишларининг ҳаммасини машиналар бажаради.

Қорақалпоғистон Автоном Республикасида етмакзорлар жуда кўп. Бу ўсимлик томири фармацевтика, химия саноати учун қимматли хом ашё. Республикада 14 минг гектардан иборат етмакзор ерларда унинг томирини йиғиштириб олиш билан шуғулланадиган ва машиналар билан қуролланган махсус бригадалар ташкил этилган.

Тозалик — саломатлик гарови

Тошкент шаҳар ижроия комитетида

Кесилган дарахтлар масаласи

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш шаҳар штабининг навбатдаги мажлиси фавқулодда ҳодиса муҳокамасидан бошланди. Эски Жўрғон районида 980-бошланғич ишлар бошқармасининг қурувчилари ишлашяпти. Бу ерда вақтинча электр кабелини ўтказиш лозим бўлиб қолди. РЭС бошлиғи П. И. Кулик кабелни ўтказиш вақтида дарахтлар кесилиб кетишини ҳеч ўйламай ишчиларга кабель ётқизиш схемасини берган. Кесиладиган дарахтлар ҳам ёш ниҳоллар бўтмай жуда яхши салқин солиб турган катта дарахтлар эди. Бундан ташқари у бу ҳақда тегишли шаҳар ташкилотлари билан ҳам келишмаган.

Яшил дўстимизга кўтарилган ёвуз қўлни ҳеч ким тўхтатгани йўқ. 980-бошланғич ишлар бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Новиков ҳам бу ишни назорат қилмади. Натижада Полтавуев бригадасининг монтёрлари беш улкан дарахтни ёвузларча кесиб ташлашди, саккиз дарахтнинг новдалари шундай шиббалаб ташландики, уларнинг қайтадан кўкаришига мутлақо умид йўқ.

Шаҳримиз яшил бойлигига жиддий зарар етказилди. Бу фавқулодда ҳодисанинг бошқа — ахлоқий томони ҳам муҳим. Биз ҳамиша ҳамшаҳарларимизни табиатга эҳтиётлик билан муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга ҳаракат қиламиз. Мана, ҳозир, бу соҳада ўзи бошқаларга ўрнак бўлиши лозим бўлган кишиларнинг юзи ерга қараб қолди. Фавқулодда ҳодиса айбдорларига нисбатан қаттиқ жазо кўрилади. Уларга қарши жиноий иш қўзғатишга қарор қилинди. Бу воқеа табиатни муҳофаза қилмайдиган бошқалар учун жиддий сабоқ бўлсин.

Шаҳар штаби соғлиқни сақлаш органларининг ходимлари олиб бораётган профилактика ишлари масаласини ҳам муҳокама қилди. Бу ҳақда шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Р. К. Қодиров ҳисобот берди. Карантиндаги барча муассасалар врачлар билан таъминланган, дори-дармонлар, кийим-кечак ва бошқа ускуналар ажратилган. Медицина ходимлари ҳовлима-ҳовли юриб ичак касалликлари билан оғриган кишиларни аниқлашяпти, санитария қоидаларини тарғиб қилишяпти. Водопровод суви, очиқ сув ҳавзалари ва канализация тармоқларининг аҳволи мунтазам текширилмоқда. Врачлар саноат корхоналари, савдо, умумий овқатланиш ва бошқа объектларнинг санитария аҳволини яхшилашда актив иштирок этишяпти. Антисанитарияга йўл қўйган икки минг кишига жарима солинган, 959 киши ўз вазифасидан четлаштирилган, саккиз кишининг иши эса тергов органларига топширилган.

Кўриниб турибдики, медицина ходимлари улкан ишларни амалга оширишган. Лекин шундай бўлса ҳам камчиликлар йўқ эмас. Буни врачларнинг ўзи ҳам яхши билишади. Жумладан, ичак касалликлари билан оғриб қолган кишилар ўз вақтида госпиталларга ётқизилмайди, ҳовлиларни айланиш яхши самара бераётгани йўқ. Лаборатория анализлари ҳам ҳамиша юксак савияда бўлмайди. Штаб шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Р. К. Қодировнинг ҳисоботини маъқуллади, шу билан бирга медицина ходимларининг эътиборини шаҳарликлар ўртасида профилактика ишини кучайтириш зарурлигига қаратди.

Бундан уч ҳафта илгари жамоат ҳожатхоналарининг санитария аҳволи муҳокама қилинган эди. Ўшанда район коммунал хўжалик ходимларига ҳожатхоналарни ремонт қилиш, тартибга келтириш таклиф қилинган эди. Орадан камчиликларни тузатиш учун етарли вақт ўтди. Лекин ободонлаштириш Бош бошқармасининг бошлиғи Ш. И. Исломовнинг кўрсатиб ўтишига қараганда аҳвол яхшиланган эмас. Мавжуд ўн тўққиз ҳожатхонадан фақат иккитаси қониқарли аҳволда. Уч-тўрттасида ремонт бошланган. Кўриниб турибдики, «Горремстройтрест», район коммунал хўжалик бўлимлари бу ишга етарли эътибор беришмаяпти. Ободонлаштириш Бош бошқармаси ҳам уни назорат қилаётгани йўқ.

Бир ой муддат ичида барча зарур ишларни амалга ошириб ҳожатхоналарни намунали санитария ҳолатига келтириш таклиф қилинди. Октябрь ойининг бошларида бу масала қайтадан кўрилади.

Штаб мажлисида «Союзпечать» шаҳар дирекцияси (бошлиғи ўртоқ Ҳамидов) адресига ҳам бир неча танқидий фикрлар билдирилди. «Союзпечать» ходимлари ўз объектлари атрофида тозаликни сақлашга эътибор беришмайди. Яқинда Пушкин кўчасида (Ўзбекистон Ёзувчилар союзи Уйининг қарама-қаршисида) жойлашган киосканинг газета сотувчиси қоғоз чиқиндиларини тўплаб, тўғри кўчага чиқариб ташлаган. Бундай қилиш нотўғри эканлиги ҳақида огоҳлантирилганда эса, ҳақорат билан жавоб берган. Санитария талабларига бундай муносабат билан мутлақо чиқишиб бўлмайди. Ўртоқ Ҳамидовга 13 сентябрга қадар «Союзпечать»нинг барча киоскаларида намунали тартиб ўрнатиш таклиф қилинди.

Халқ истеъмоли буюмларига кенг йўл

ГЎШТ ҚИЙМАЛАГИЧ НЕГА ЙЎҚ?

⊙ «ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ БУЮМЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БЎЙИЧА САККИЗ ОЙЛИК ПЛАННИ БАЖАРОЛМАДИ.

⊙ ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ БУЮМЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЦЕХИ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛМАДИ.

⊙ ҚУРИЛИШ ОБЪЕКТИ МАТЕРИАЛ КУТЯПТИ.

⊙ ИСИТИШ СИСТЕМАСИ ВА У БИЛАН БОҒЛИҚ БЎЛГАН МУАММОЛАР.

Гўшт қиймалагич нега йўқ, деган саволга бундан бир ярим ой муқаддам «Вечерний Ташкент» газетаси муфассал жавоб берган эди.

Гўшт қиймалагич республикамизда биргина ана шу заводда ишлаб чиқарилади. Шунга қарамай, завод маъмурияти митти агрегат етказиб беришни асосий маҳсулот ишлаб чиқаришдан кейинги ўринга қўйиб келяпти. Гўшт қиймалагич ишлаб чиқаришга заводнинг рағбати йўқ. Чунки, ундан фойда унмайди, балки зарар кўрилади.

Завод гўшт қиймалагич ишлаб чиқариш планини йилдан-йилга бажармай келяпти. 1971 йил плани ҳам хавф остида. Машинасозлар халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришда биринчи ва иккинчи квартал планларини уддалай олмадилар.

Хўш, бу масала ҳозир қай аҳволда? Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўп гўшт қиймалагич тайёрланди. Лекин, бу билан қувониб бўлмайди. Чунки, ўтган саккиз ойда савдо ташкилотларига 29,5 минг ўрнига атиги 6 мингдан сал кўпроқ буюм етказиб берилди.

Мақолада айтиб ўтилганидек, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш участкасининг биноси ва техникаси ҳозирги замон талабларига жавоб беролмайди. Ихтисослаштирилган 5-корпус қурилиши уч йилдан буён судраб келиняпти. Корпусни ишга тушириш муддати — 1 сентябрь ўтиб кетди, аммо иш бошдан ошиб ётибди.

Газетада мақола босилгандан ҳамда Фрунзе район партия комитети бу масалага аралашгандан кейин қурилиш объектларида ва у билан ёнма-ён қурилаётган ишлаб чиқариш-диспетчерлик бўлимида ишлар сал-пал жонлангандай бўлди.

Уч йиллик уйқудан сўнг кўзини очган 3-трестга қарашли 30-қурилиш бошқармасининг раҳбарлари бошларини ушлаб қолдилар. Электр кабеллар ётқизиш, вентиляция ва иситиш системаларини монтаж қилиш пайти келган эди. Ёрдамчи ташкилотлар эса, материаллар йўқлигидан қўлини ишга уролмай турибди. Қурувчилар лойиҳа топшириғида кўрсатилганидек, ана шу зарур материалларни ўз вақтида келтиришни унутиб қўйишди. Энди завод директори И. Пьяних шошиб қолди. Кабель ва металл ундириш учун гоҳ Москвага, гоҳ Бош бошқармага югурмоқда.

Иситиш системасида ҳам катта қийинчиликларга дуч келинди. Қадди саккиз метр, умумий майдони 1400 квадрат метрли цехни радиатор билан иситиб бўлмайди. Унга калориферлар ўрнатиш кўзда тутилган. Қурувчилар эса, ой туйнукка келганда бизда калориферлар йўқ, деб жавоб беришди.

Кейинги йилларда шаҳримизда қурилган саноат корпусларининг ҳаммаси калорифер ёрдамида иситиляпти. Демак, топса бўлади. Аммо, барвақт ҳаракат қилиш керак эди. Энди завод раҳбарлари бу масалани қандай ҳал этиш устида бош қотиришяпти. Эҳтимол, труба ва батарея ёрдам берар!!

Пудратчи ташкилотни лойиҳада кўрсатилганидек иш бажаришга мажбур қилишар! Ишга совуққонлик билан қарагани учун жавоб берсин-да!

Ҳозир қурувчилар цех деворларини уришяпти, дарвоза қуришяпти. Бироқ, коммуникация ишларини бажармай туриб, объектни муддатида фойдаланишга топшириш устида гап бўлиши мумкин эмас. Шундай бўлса, катта халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган қурилиш учун ким жавоб беради! Редакция ана шу саволга жавоб кутади.

«Тошкент оқшоми» газета редакцияси ва Фрунзе район халқ контроли комитетининг «Таштекстильмаш» заводидаги ишчи мухбирлар ва халқ контроли постлари.

МОСКВА. СССР Савдо министрлиги Бутуниттифоқ энг яхши халқ истеъмоли буюмлари павильонининг экспериментал совети бир қатор халқ истеъмоли буюмларини ишлаб чиқаришни тасдиқлади.

СУРАТДА: (чапда) «Вильма-стерео» магнитафони, (ўнгда) Томбовдаги «Ревтруд» заводида ишлаб чиқариш ўзлаштирилган тахланадиган ошхона столи.

ТАСС фотохроникаси.

Бугун — болгар халқининг миллий байрами — Озодлик куни

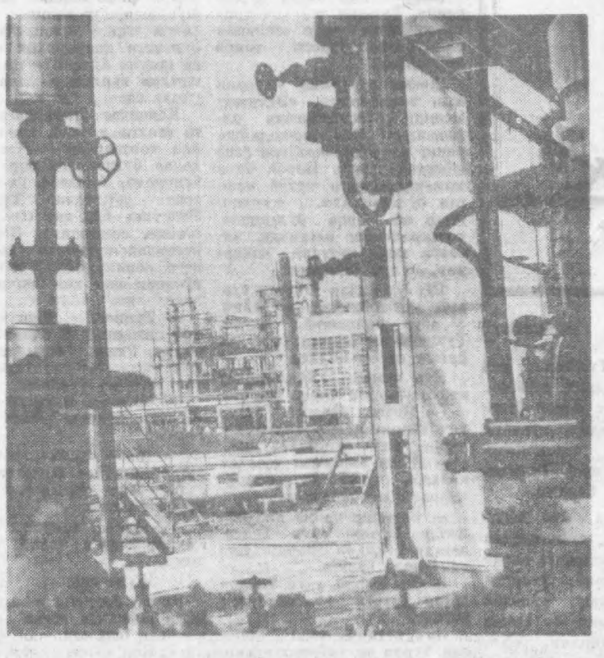

Болгариянинг химия саноати ҳали ёш, лекин ҳозир унинг корхоналарида 75 минг ишчи ва мутахассис меҳнат қиляпти. Бургасда, Врацда, Дмитровград, Плевен ва Ямболда нефтни қайта ишловчи, минерал ўғит ва сунъий тола ишлаб чиқарувчи завод ва цехларнинг янги корпуслари кўкка бўй чўзди. Бу корхоналарда замонавий асбоб-ускуналар ва такомиллашган технологик жараёнлар қўлланилади.

СУРАТДА: Плевен яқинидаги нефть-химия комбинати.

Централфото—ТАСС фотоси.

ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР ЎЛКАСИ

УЛАН-БАТОР. (ТАСС). 5 сентябрь — Монголия бинокорлари куни. Бу байрамни бутун мамлакат нишонлади. МХДР халқ ҳокимияти йиллари мобайнида замонавий қурилиш индустрияси барпо этилди. Кенг кўламда миллий кадрлар тайёрланмоқда. Қурилиш ишларида банд бўлган кишиларнинг умумий сони кейинги беш йил ичидагина 40 процент, олий ва ўрта малакали мутахассислар сони 4,3 баравар кўпайди.

Ўтган беш йилликда шу соҳада меҳнат унумдорлиги 39,2 процент ошди. Монголия Халқ Республикасида бутун 1940 йил давомида бажарилган қурилиш ишлари эндиликда ўн кун ичида бажарилмоқда.

Қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати министрининг биринчи ўринбосари Л. Цэрэндондок ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «бу байрамни совет бинокорлари ҳам биз билан бирга нишонламоқда. Уларнинг меҳнати билан бизнинг мамлакатимизда заводлар, конлар қурилмоқда, мактаблар ва фабрикалар, обод уй-жой массивлари қад кўтармоқда».

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Пленумининг қарорлари

ВАРШАВА. (ТАСС). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг бу ерда бўлиб ўтган XI пленуми «Польша Халқ Республикасининг социалистик йўлдан янада ривожлантириш тўғрисида» съезд комиссияси ишлаб чиққан Директиваларни маъқуллади ва уни ПБИП VI съезди олдидан бутун партия ва халқ муҳокамасига қўйишга қарор қилди.

Пленум, шунингдек, Польша Бирлашган ишчи партиясининг VI съездини чақириш, съездга делегатлар сайлаш ва съезд олди мунозараси тўғрисидаги масала юзасидан қарор қабул қилди.

ПБИП Марказий Комитети Польша Бирлашган ишчи партияси IV съездини 1971 йил 6 декабрда Варшавада ўтказишга қарор қилди.

Марказий Комитет партия аъзоларига ва меҳнаткашларга мурожаат қилиб, съезд арафасида ташаббускорликни кучайтиришга ва меҳнат мусобақаси ҳаракатини авж олдиришга чақирди. Қарорнинг охирида таъкидлаб ўтиладики, социалистик Польшанинг истиқболи тўғрисида чуқур ғамхўрликдан иборат съезд арафасидаги амалий кампания партиянинг ғоявий ва сиёсий жипслигини мустаҳкамлайди, унинг жамият билан, айниқса ишчилар синфи билан алоқасини кенгайтиради, Польша Бирлашган ишчи партиясининг халқ бирлиги фронти негизида бирлашган деҳқонлар партияси ва демократик партия билан биргаликда ҳаракат қилиши унинг обрў-эътибори ва раҳбарлик ролини оширади.

ҲОСИЛ БАЙРАМИ

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакия деҳқонлари ғалла ўрим-йиғимининг тамомланишини гўзал, хушчақчақ ҳосил байрами билан нишонламоқдалар. Ҳосил байрамининг катта тантаналаридан бири Словакиянинг Нитра шаҳрида бошланди. Словакиянинг ҳамма томонидан қишлоқ хўжалик илғорлари шу ерга тўпланишди. Мамлакатнинг Чехия областларидан ҳам энг яхши деҳқонлар ва механизаторлар уларга меҳмон бўлиб келишди. Партия ва ҳукумат раҳбарлари шу ерда ғаллакорлар билан учрашди.

Шу кунларда бутун мамлакатда ўтказилаётган ҳосил байрами бу йил, айниқса, ғоят қувончли вазиятда нишонланмоқда. Далаларнинг меҳнаткашлари гектаридан ўрта ҳисобдан 30 центнердан ғалла йиғиштириб олдилар. Бу эса ўтган йилдагидан анча кўп.

Мамлакат далаларида ўрим-йиғим кампанияси даврида фақат Чехословакия машиналаригина эмас, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши бўйича ЧССРнинг шериклари — СССР, Польша, ГДР юборган машиналар ҳам ишлади.

ЛУИС КОРВАЛАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

САНТЬЯГО, (ТАСС). Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корвалан Чили Коммунистик Ёшлар союзининг 39 йиллигига бағишланган оммавий митингда сўзга чиқиб Чили комсомолларининг бултурги президент сайловида халқ бирлиги блокининг ғалаба қозонишига муҳим ҳисса қўшганликларини ва катта хизматлар қилганликларини айтиб ўтди.

Луис Корвалан мамлакатдаги ҳозирги вазиятни гапириб берди. Коммунистик партиянинг ва бутун чили халқининг актуал вазифаларини кўрсатиб ўтди. У Чилидаги Халқ бирлиги эришган ғалабанинг катта халқаро аҳамиятини уқтириб ўтди, бутун Лотин Америкаси Чилига хайриҳоҳлик назари билан қараётганлиги, Чилидаги воқеаларга қизиқиш жуда катта эканлигини таъкидлади. Компартиянинг Бош секретари уқтириб айтдики, халқ ҳукумати ишга киришгандан бери ўтган ўн ой ичида Чилида мамлакатнинг иқтисодий структураси анча ўзгартирилди. Хусусий банкларнинг деярли ҳаммаси ва саноатнинг кўпгина жуда муҳим тармоқлари национализация қилинди.

Шу билан бирга Бош секретарь мамлакатда душман қўпорувчилик фаолиятини тўхтатмаётганлигини айтиб ўтди. Душман халқ кучлари тарафдорларининг сафидаги ҳар бир заиф жойдан фойдаланмоқда. Душманларнинг кирдикорларини тор-мор қилмоқ учун, деди Луис Корвалан, аввало интизомни, барча халқ кучларининг жанговар руҳини мустаҳкамламоқ зарур.

Чили Коммунистик партиясининг раҳбари Халқ бирлигини мустаҳкамлашга, ҳамма соҳаларда революцион сиёсат ўтказишга чақирди. Луис Корвалан давлатни бошқаришда ишчилар синфига қатнашуви катта аҳамиятга эга эканлигини яна бир марта уқтириб ўтди.

Лаос ватанпарварлари сўл кучларнинг қўшинларига сезиларли зарба беришни давом эттиряптилар. Душман, айниқса Кўзалар Водийси — Сиенкуангда катта талафот кўрди.

СУРАТДА: Муонгет қишлоғи (Самнеа вилояти) партизанлари разведкага жўнаб кетишяпти.

ВИА—ТАСС фотоси.

Планетамиз янгиликлари

СОВЕТ КОСМОНАВТИКАСИГА БАҒИШЛАНГАН

КАРЛ-МАРКС—ШТАДТ. (ТАСС) Совет космонавтикасига бағишланиб бу ерда очилган виставкага «Космос тинчликка — фан инсонга хизмат қилсин» деган ном берилган. Бу виставкани ГДР жамоат ташкилотлари билан бирга СССР фанлар академияси ташкил этди.

Уч минг квадрат метр майдонни эгаллаган виставкада космик аппаратлар, схемалар, плакатлар намойиш қилинмоқда. Бундан ўн йил муқаддам биринчи космонавт-учувчи Ю. Гагарин космик парвозлар даврини очиб берган «Восток» космик кемасининг модели томошабинларнинг диққатини, айниқса ўзига кўпроқ жалб этмоқда. Залнинг марказида «Луноход-1»нинг макети, стендларда эса совет автомат станциялари олиб келган Ой замини қўйилган.

Бойқўнир космодромининг ҳаракат қилувчи макети, «Венера-4», «Луна-16» планеталараро автомат станциялари, «Молния-1» алоқа йўлдоши, «Метеор» метеорологик йўлдоши, космик кемалар ички қурилмаларининг макетлари, кийим-кечаклар ва бошқа экспонатлар томошабинларни қизиқтирмоқда.

КООПЕРАТИВЛАШ ЙЎЛИДАН

БУДАПЕШТ. (ТАСС) Венгрия энг кўп дори-дармонни СССРдан олади. Совет Иттифоқида ишланиб чиқарилаётган кўпгина дорилар Венгрия Халқ Республикасида шуҳрат қозонган ва манзур бўлган. Фармацевтика соҳаси СССР билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасидаги ҳамкорлик ишлаб чиқаришни кооперативлаш ва ихтисослаштиришни кучайтириш йўли билан олиб борилмоқда. Яқин беш йил мобайнида Венгрияда дори-дармон ишлаб чиқариш икки баравар кўпаяди, бу дориларни биринчи навбатда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларга экспорт қилиш ҳам икки баравар ошади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXV сессиясида қабул қилинган комплекс программа социалистик мамлакатлар ўртасида ҳамкорликни ва иқтисодий интеграцияни янада кенгайтиришни назарда тутади. Фармацевтика саноатида эса бу вазифанинг амалга оширилиши инсоннинг сиҳат-саломатлигини сақлаш каби энг олижаноб вазифани бажаришга хизмат қилади.

Долларларни нима қилиш керак?

Бутун Ғарбий Европа ҳозир ана шу масала устида бош қотиряпти. Бу масала гарчи Никсон унга янги кескинлик ва овоза берган бўлса ҳам янги масала эмас. Доллар танглигининг ҳозирги даври май ойидаги саросималикдан асосий фарқи шундаки, Америка касаллик манбаи Европада эмас, балки ўз мамлакатида эканлигини ахийри ўз президентининг тили билан тан олди. Рост, бу касалликнинг бош айбдорларини илгаригидек ўз юртларидан эмас, балки четдан қидирадилар... нима ҳам деб бўларди, одат кучи катта бўлади. Ундан воз кечиш осон эмас.

Лекин гап ҳозир бунинг устида эмас, балки чиндан ҳам долларни нима қилиш кераклиги ҳақида кетяпти. Кельндаги банкда бир американлик турист менга: «Эътироф этиш алам қилса ҳам шуни айтайки, бу пулни тезроқ қўлдан кетказишни истайсан киши. Ҳолбуки бундан икки йил илгаригина бир долларга тўрт марка олар эдим» деб айтди. У дарча олдида турар ва Жорж Вашингтон сурати туширилган яшил рангли қоғоз пулни паришонлик билан ғижимларди. Дарча орқасида пулларнинг бугунги курси — бир долларнинг 3,38 марка туриши ёзилган жадвал осиб қўйилганди.

Евузлик илдизи АҚШ тўлаш қобилиятининг йўқлигида. Ғарбий Европадаги банкларнинг ҳар бир ходими Американинг тўланмаган тилхатлар ҳисобига кўп йиллардан буён яшаб келаётганлигини билади. Доллар ўзининг «олтинга тенглиги»ни аллақачон йўқотди. Буни АҚШнинг ўзи 1944 йилда Бреттон—Вудседа тенглаштирган эди. Ҳозир Ғарбий Европа валюта бозорининг ўзидагина 50 миллиард қоғоз доллар муомалада, АҚШнинг ҳозирги олтин запаси эса ўн миллиарддан ошмайди.

Бу ердаги кўп кузатувчилар Никсоннинг долларнинг олтин билан қопланишни бекор қилиш ва АҚШга келтирилаётган деярли ҳамма импорт молларига ўн процентли бож солиш ҳақидаги қарорини Вашингтон ўз ишларини синалган эски усул билан — бошқа валюталар ҳисобига тўғрилаш ниятида деб баҳоламоқдалар. Оқ уй ўз монополия капиталининг манфаатини кўзда тутиб Ғарбий Европадаги ўз шерикларига савдо-сотиқ уруши эълон қилди.

Монополистик Америка томонидан шунчалик зўр бериб пропаганда қилинган «эркин савдо» АҚШ концернларининг манфаати деб четга суриб қўйилди. Детройтдаги автомобиль фирмаларининг хўжайинлари Никсонни жасурлиги учун мақтамоқдалар, «Мерседес—Бенц» қароргоҳида эса «Сэм тоғанинг бож солиш сиёсати қандай зарарлар келтиришини ҳисобламоқдалар ва унинг катта суммада бўлишини олдиндан билиб турмоқдалар.

Кельнда чиқаётган «Кельнер штадтанцайгер» газетаси баъзи кишилар Америка бозорига қараб юзаки иш кўришнинг фаросатсизлик эканлиги ҳақида гапириб қолди, деб қайд қилади. ГФРнинг сиёсий ва хизмат доираларида яккаланган савдо ва иқтисодий группаланиш сиёсатига қарши, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан алоқаларни кенгайтириш, Европа ҳамда бутун жаҳонда ишонч ва ҳартомонламали ҳамкорлик вазиятини юзага келтириш зарурлиги ҳақида тез-тез фикр билдирмоқдалар.

Вашингтоннинг ўз валютаси ва иқтисодий сиёсатининг асоссизлигини тан олган ҳолда ўз капиталининг манфаатларини кўзда тутиб ва ўз шерикларини янгилар бошлаб кирган ботқоқликдан қутилишни уларнинг ўзларига ташлаб қўйиб илгаригидек ҳамма учун якка ўзи қарорлар чиқараётгани Ғарбий Германиядаги кўп кишиларни ҳайратда қолдирди.

Америка президенти ўз ишини қилиб бўлгач, майдонга чиқиб бир давра гольф ўйнади. Вашингтонда буни у ўзининг мамнун бўлганлигини ва яхши кайфиятда эканлигини намойиш қилиш учун шундай қилди деб тушунтиришди. Шу вақтнинг ўзида эса Ғарбий Европадаги министрлар ўз отпускалари ва давлат визитларини тўхтатиб, Оқ уй юзага келтирган аҳволдан қутилиш йўлларини излаб кеча-кундуз кенгашмоқдалар.

Эски дунё сиёсатдонлари ва молиячилари касал долларни нима қилиш керак деган масала устида бош қотирмоқдалар. Бу ердаги кўпгина меҳмонхоналарда эса Жорж Вашингтон сурати туширилган яшил рангли қоғоз пулларни тўловга қабул қилишни ҳозирча тўхтатиб қўйдилар.

В. ЛОМЕЙКО,
АПН мухбири.
Бонн.

ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛАДИГАН ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ОЛДИДАН

С. ШАЙМЕРДЕНОВ.

Тулжон билан дўстлик

Ҳикоя

Икки йиллик мактаб ҳам тугади. Ҳар қайсимиз йўлланма билан белгиланган жойга йўл олявмиз. Мен эса... Қозоғистоннинг шимолий шаҳарларидан бирига жўнадим.

Олдинда — нотаниш шаҳар, янги иш. Одамнинг табиати ўзи шунақа: баъзи ҳолларда эски дўстларингни қўмсаб қидирасан. Ҳозир бораётган шаҳарда ҳам бирор танишимни учратиб қолмасмиканман?

Ҳа, Тулжон! Ўша Тулжон Ирсиевнинг худди ўзи, тўладан келган, ўрта бўйли йигит, университетда у билан бирга ўқиганмиз. Тулжон журналистика факультетида эди, мен эса... Ўйлашга ҳам арзимайдиган факультетда ўқирдим. Энг муҳими биз бир хонада яшардик. Борйўғимиз ўртада эди: ғам-ташвишларимиз ҳам, шодлигимиз ҳам, камтарона студентча нонуштамиз ҳам, ҳамма-ҳаммаси. Ҳатто ҳар замонда уйдан оладиган совға-саломимиз ҳам умумий қозонга тушарди.

Университетни тугатишимиз шарофатига эса охирги пулларимизни йиғиб, собонтўй ташкил қилдик.

Кейин дўстларни кузатдик. Қучоқлашдик, бир-биримизни эсдан чиқариб юбормасликка ваъда бердик. Тулжон билан ҳам худди шундай илиқ хайрлашиб қолдик.

Худди шу Тулжон мен бораётган шаҳарда яшайди. Яширмайман, у билан бўладиган учрашувдан хурсанд эдим. Йўлдаги станциялардан бирида тушиб, Тулжонга телеграмма бердим.

Ниҳоят поезд мен келаётган шаҳар станциясида тўхтади. Мен перронга қараб югурдим. Мудраб ўтирган одамлар орасидан тўладан келган чеҳрани — семиз Тулжонни қидирдим. «Ҳа, ҳозир қисқа, семиз бўйнингни қисиб бирон жойда турган дирсан», дея ўйлайман кулиб ўзимча.

Перрон бир пасда бўшаб қолди, Тулжон эса ҳеч ерда кўринмасди. Мен юкларни олиб, вокзал биноси томон йўл олдим.

Лекин дўстимни у ердан ҳам тополмадим. «Эҳтимол менинг телеграммамни олмагандир? Ёки шошилишда унинг адресини нотўғри ёзиб юборгандирман. Бирон ёкка командировкага кетиб қолган бўлиши ҳам мумкин. Агар шу ерда бўлганида телеграммани олганида, албатта мени кутгани чиқарди», — деб ўйладим.

Шу ўй билан таксига ўтириб, меҳмонхонага жўнадим. У ерга жойлашиб олгач, Тулжоннинг олдига ўзим боришга қарор қилдим.

Кўп ўтмай Тулжоннинг қабулхонасига кириб бордим.

— Ўрток Ирсиев бугун ҳеч кимни қабул қилмайдилар,— деди секретарь қиз.

— Яхши қиз, мен узоқдан келдим. Мен Тулжоннинг қадрдон оғайнисиман.

— Барибир қабул қилмайдилар. Бунинг учун белгиланган кунлари бор, ўша пайтларда келинг.

— Сиз кириб, унга Тойлон деган ўртоғи келганлигини айтинг.

Қиз истар-истамас ўрнидан турди ва кабинетга кирди-ю, зум ўтмай қайтиб чиқди.

— У бироз кутиб туришингизни сўради. Узоқ кутдим. Кейин бирдан миямга шундай фикр келди. «Наҳотки мен Тулжоннинг кабинетига қоровуллик қилгани келган бўлсам?» Даст ўрнимдан турдим ва лип этиб унинг кабинетига кирдим.

Хонанинг ўртасидаги катта столга эгилиб, сон-саноқсиз қоғозларга кўмилган ҳолда буғдойранг бир киши ўтирипти. Албатта, бу ўша эски дўрдоқлаб Тулжон! Ўша-ўша, йўқ яна ҳам тўлишибди, семирипти. Юзлари иссиқдан кўпчиган тандирдаги нондек бўлиб кетибди. Кўзлари яна ҳам кичрайиб, қийиқлашиб қолибди.

— Тулжон!— Мен у томон интилдим. У бошини кўтарди. Унинг боқишларида «Бу нима қилиқ» деган сўрок сезилиб турарди.

— Тулжон, наҳотки танимаётган бўлсанг? Мен Тойлонман.

— А-а,— деди у худди маъзагандай— Шунақами?

Мен бир дақиқа жойимда туриб қолдим.

— Мана... тақдир... шаҳарларингизга келиб қолдим...

— Жуда соз.

Унинг боқишларида «Яна нима дейсан?» деган сўроқ аломати бор эди.

— Бир кўриб келай деб кирувдим....— дея ғўлдирадим гап тополмай.

— Раҳмат, эсдан чиқармабсан,— деди у совуқ кулиб.— Бир муҳим иш юзасидан бош қотириб ўтиргандим...

— Сени ишдан қўйганим учун кечирасан...

— Бўш вақтларимда келиб тур, Тойлон,— деди у кабинетидан чиқаётганимда.

Лекин мен Тулжоннинг олдига кейин бормадим. Вақт бўлмади, қолаверса бунга ҳақим ҳам йўқ эди. Дастлабки вақтларда агар тасодифан кўчада ёки қандайдир йиғилишларда учрашиб қолсак, бир-биримиз билан узоқдан самимий бош силкиб саломлашадиган бўлдик, кейин эса ёнма-ён кетаётганимизда ҳам бир-биримизни кўрмай ўтиб кетадиган бўлдик. Мен ўзимни қандайдир ноқулай сезардим. Олдинига алам қилди. Кейин эса бунга аста-секин кўникиб ҳам кетдим. Иш билан овундим, янги дўстлар пайдо бўлди. Кейин эса бу шаҳарда дўстим яшашини унута бошладим.

Бир сафар кўчада рўпарамдан келаётган Тулжонга кўзим тушиб қолди, у жилмаярди. Мен орқага ўгирилдим, чунки «орқамдан келаётган бирор кишига қараётган бўлса керак» деб ўйлагандим. Лекин орқада ҳеч кимни кўрмадим. «Бу қанақаси бўлди?»— мен ҳайрон бўлиб олдинга ўгирилдим.

— Тойлон!

Мен тўхтадим.

— Салом, Тойлон, нима, сен дўстингни танимайдиган бўлиб қолдингми?—гап қотди у, —Бирга ўқидик, бир хонада яшадик. Энди эса бир-биримизни танимай турибмиз. Ўзимизни оқлаб ўтирмаймиз. Биласан-ку ишда ҳамма нарса бўлади. Ҳаммасини қўйайлик. Мен сенинг олдингга келаётувдим, оғайни. Бугун бизникига ўт. Оилам билан таништираман. Фақат кеч қолма.

«Қандай фикрга бормай, барибир Тулжон ақлли йигит. Ўздан хафа бўлганлигимни билиб, атайин олдимга келди». Шу хил фикрлар билан белгиланган вақтда уларникига йўл олдим. Уй соҳиби мени хурсандчилик билан кутиб олди. Меҳрибонлик ва жонкуярлик билан ҳамманинг кўнглини олишга ҳаракат қилди. Биз узоқ ўтириб қолдик, студентлик йилларини эсладик, эски дўстлар шарафига бир неча бор қадаҳ кўтардик.

— Иш, албатта, ўз йўли билан, лекин дўстлик ҳаммасидан қимматли. Биз уни қадрлай билишимиз керак, — деди у хайрлашаётганимизда.

Уйга мен хурсанд бўлиб қайтдим.

«У ҳақиқатан ҳам ўшанда зарур ва муҳим иш билан банд бўлган. Нега ўша кезларда унинг олдига қайтиб ўтмадим? Ахир у таклиф қилган эдику,— дея ўзимдан ўпкаладим,— Тулжонлар оиласини уйга таклиф қилиш керак».

Шу фикр билан эртасига Тулжонга қўнғироқ қилдим.

— Алло, мени ўрток Ирсиев билан уланг...

— Қанақа Ирсиев билан? — телефондан таажжубланган овоз эшитилди.

— Менга сизнинг бошлиғингиз Тулжон Ирсиев керак,— нотинчландим мен.

— Ирсиев бизда ишламайди.

—Қанақасига ишламайди?

— Шунчаки ишламайди. Бюрократ ва шафқатсизлиги учун вазифасидан бўшатилган.

Кўринишдан трубкани ушлаган қўйи сўзсиз узоқ туриб қолган бўлсам керак.

— Сиз телефонни банд қилиб турибсиз, трубкани жойига қўйинг, —деди ўша аёл овози.

Т. Ғаниев таржимаси.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ЛОТЕРЕЯ ҚУВОНЧИ

Қўшнимиз Н. Валиевнинг хонадонида қувончли воқеа юз берганлигидан биз мамнун бўлдик. Республика алоқа министрлигининг 65-отрядида қоровуллар бошлиғи бўлиб ишловчи Н. Валиев республика пул-буюмлари ютуғи лотереясидан бирнеча билет сотиб олган эди. Куни кеча газеталарда эълон қилинган ютуқлар жадвали унга бир олам қувонч бахш этди. Унинг 21651—серияли 071 номерли билетига «Москвич—412» маркали автомашина ютуғи чиқди.

Р. ҚИЁМОВА,
3-болалар юқумли касалликлари шифохонасининг катта лаборанти.

„ЯНГИЛИК“ АТЕЛЬЕСИ

Чилонзорнинг Ғафур Ғулом кўчасида янги маиший объект — «Янгилик» трикотаж ательеси аҳолига хизмат кўрсата бошлади. Устки трикотаж кийимлари, ремонт қилиш ҳамда якка буюртмалар тикиш цехлари энг замонавий тикиш-тўқиш воситалари билан таъминланган. Бу ерда тажрибали 50 мутахассис ишлайди. Чилонзор районининг меҳнаткашлари янги корхона хизматидан бениҳоя миннатдор бўлмоқдалар. Ательенинг кутиш, тайёр маҳсулотлар намуналари қўйилган ажойиб зали ва стендлари бор. Махсус янги модаларни намойиш этиш зали ҳам мавжуд. Бу залда ҳар ойда икки марта энг янги модалар бўйича тайёрланган трикотаж либосларининг намуналари намойиш этилади.

СУРАТЛАРДА: юқорида — янги ательенинг кўриниши; пастда— буюртмачиларнинг кутиш зали. М. Нуриддинов фотолари.

Фан ва техника янгиликлари

МЕТАЛЛАРНИНГ ҲОСИЛ БЎЛИШ СИРИ ОЧИЛДИ

ЛЕНИНГРАД. Ленинград микробиологлари кўлларнинг тубида темир ва марганец конлари ҳосил бўлиши сирини очдилар. Улар илгари маълум бўлмаган бактерия турларини «сув ости металлурглари» деб атадилар. Маълум бўлишича, руда қатламлари вужудга келтирилишида шу бактериялар асосий роль ўйнар экан.

Карелия бўйни ва Кавказ кўлларида ўрганиб чиқилган металл ҳосил қилувчи бактерияларнинг «ишлаб чиқариш цикли» сувда эриган металл ионларини оксидлашдан иборатдир. Оксидланган шу металлар кўл тубига чўкади. Олимлар ғоят кучли электрон микроскопларда ҳам кўз сал илғайдиган шу ажойиб микроорганизмларни ажратиб олишга муваффақ бўлдилар.

Бактериялар лаборатория шароитларида зўр ғайрат билан иш кўрсатди: бактериялар гугурт бошидек келадиган марганец рудасини икки-уч ҳафтада вужудга келтирди. Олимлар темир ва марганец руда қалин қатламлари ана шу тахлитда кўп минг ва миллиард-миллиард йиллар мобайнида тўпланган деб фараз қилмоқдалар.

Металл ҳосил қилувчи бактерияларнинг кашф этилиши ва муфассал ўрганиб чиқилиши руда конлари чиқиб келишини тушунтириб беришидан ташқари, шундай конли жойларни анча асосли прогноз қилишга ҳам имкон беради.

(ТАСС мухбири).

Ҳар тўғрида

ҚОҒОЗ ВАРАҒИНИНГ СИРЛАРИ

Кинотеатрнинг оддий бир билетини ёруғликка тутиб кўринг. Шунда кўк қоғоз орасида оқиш «кино» деган ёзув—сув белгиси кўзга равшангина ташланади. Одатда қоғоз пулга, қимматбаҳо қоғозларга, турли бланкларга сув белгилари туширилади. Бу нарса шундай қоғозларни сохталаштиришни қийинлаштиради. Сув белгиси қоғоз тайёрланган вақт ва жой, устаси, технологияси тўғрисида маълумот беради. Бир вақтлар у маълум уста ёки устахона маҳсулотининг ўзига хос «сифат белгиси» бўлиб ҳам хизмат қилган.

Коллекциячилар сув белгилари орқали бериладиган маълумотларга қизиқиб қолдилар. Бунинг энг катта коллекцияси Стокгольмдадир. Тарту давлат университети музейининг мудираси Ийе Уттер билан унинг эри, университет ҳисоб марказининг инженери Лео Уттер тўплаган сув белгиси қоғозлар коллекцияси ҳам катта коллекциялардан ҳисобланади. Уларнинг 700 дан ошиқ оригинал қоғозлари бор. Коллекциянинг энг кекса нусхаси— Франциянинг доира шаклидаги сув белгиси туширилган қоғози бўлиб, 1527 йилда тайёрланган.

Неча юз йиллик сув белгилари ҳозирги кунда ҳам ўз аҳамиятини йўқотгани йўқ. Ийе Уттер шулар ёрдамида, масалан, Тарту давлат университетидаги эски гравюра ва расмлар тўпламини ишлаб чиқиб айрим қоғозларнинг авторларини, асарларнинг оригиналлигини аниқлашга, қоғозларнинг санасини қўйишга муваффақ бўлди.

Швецияда мерос масаласи хусусида бўлиб ўтган суд процесси ҳаммага маълумдир. Ўшанда 1931 йил санаси қўйилган ҳужжатнинг сохталигини... 1937 йилдан бери ишлатила бошланган сув белгиси аниқлашга ёрдам берганди. Олимлар ана шу белгилар ёрдамида Бахнинг катта ижодий мероси орасидан сохта асарларни ажратиб олишга муваффақ бўлганлар.

Сув белгиларини коллекция қилиш ва уларни ўрганиш ҳозирча кенг тарқалгани йўқ. Яна анча-мунча кашфиётлар қилиш мумкин. Аммо бу нарса архивлар билан кутубхоналарда синчиклаб меҳнат қилишни талаб этади.

Кўрдингизки, тоза қоғоз ҳам кўп қизиқарли маълумотлар бериши мумкин экан. Шунинг учун ҳам баъзида қоғозни ёруғликка тутиб қарашнинг аҳамияти катта.

Т. МАКСИМ.
(ТАСС мухбири).
Тарту (Эстония ССР).

Реклама ва эълонлар

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9|IX да **Чио-чио-сан**. 10|IXда **Сухайль ва Меҳри**. 11|IX да **Трубадур**. 12|IX да **Ёрил тош** (премьера), **Дон Кихот** (кечқурун).

КИНО

9 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Музланган — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА» «СПУТНИК» (кечқурун).

Учинчи қиз (кеч 8.45 минутда), **Эгер юлдузлари** (кеч 6.30 минутда) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Ўтган кунлар (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 8.20 минут ва 10 да).

Журъатли хоним — «КЎКЧА», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Рюбецаль сари йўл — ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Ёввойи қалб (кеч 6 да) **Денгиз қушиғи** (тоқ соатларда)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ҳомий— «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Қизни изланг — «МОСКВА» (кеч соат 9.20 минутда).

Музика садолари — САНЪАТ САРОЙИ (кеч 8 яримда).

Ҳалокат қалъаси — «ВОСТОК» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Ёввойи қалб — ТЕЛЬМАН номли.

Журъатли хоним — «ФЕСТИВАЛЬ».

Музланган — «ХИВА».

10 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Музланган — «ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ЧАЙКА», «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (тоқ соатлар).

Учинчи қиз (кундуз соат 1, 5, кеч 8.45 ва 10.30 минутларда), **Эгер юлдузлари** (кундуз соат 2.30, кеч 6.30 минутларда)—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Сангам (3 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8да).

Журъатли хоним — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2, кеч 6 ва 8 да), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Қора Лола (кундуз соат 2, 4, кеч 9.45 минутларда), **Ўғирланган** (тоқ соатларда)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Хотинимнинг номуси — «КЎКЧА» (тоқ соатларда).

Етти оға-ини Червинлар —ҲАМЗА номли (тоқ соатларда).

Кўршапалаклар уясида — «ВОСТОК» (эрталаб соат 10, кундуз 1, 4, кеч 7 ва 9.45 минутда).

Ҳалокат қалъаси — «МОСКВА» (кеч соат 9.20 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Журъатли хоним — «ФЕСТИВАЛЬ».

Музланган — «ХИВА».

20 сентябрь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси биология фанлари бўлимининг ботаника профили бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Ф. Хўжаев кўчаси, 28-уй)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Э. С. Даутова: «Ғўзанинг молибденни ўзлаштириш хусусиятлари ва уни ўсимликнинг баъзибир физиологик — биохимик процессларига таъсири» деган темада;

А. Алланиёзов: «Қорақалпоғистоннинг Устюрт қисмидаги асосий ўсимликлар туркумининг кулранг-қўнғир тупроқларидаги намлик режими» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

---

21 сентябрь кундуз соат 2да Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг илмий даражалар берувчи совет кенгаши (Педагогика кўчаси, 103-уй,акт зали)да педагогика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Қ. Холиқбердиев: «Ўқишлар рус тилида олиб бориладиган мактабларда ўзбек тилидан дастлабки таълим» деган темада;

А. Я. Соболев: «Ота-оналарга педагогик билим беришнинг самарадорлигини ошириш йўллари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

---

21 сентябрь кундуз соат 1да Тошкент Қишлоқ хўжалик институти ипакчилик ва ўсимликлар ҳимояси факультетларининг илмий совет кенгаши (60-аудитория)да биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Л. П. Пашкова: «Целиноград-область қуриқ чўл шароитида буғдой трипасининг биологик хусусиятлари ва унга қарши кураш чоралари» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан институт кутубхонаси (Орджоникидзе район, 4-алоқа бўлими)да танишиш мумкин.

ТЕЛЕВИЗОР

9 СЕНТЯБРЬ

ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 17.45 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильмлар. 18.00 VII халқаро фольклор фестивали. 18.30 «Жаҳон социалистик системасининг тараққиёти ва мустаҳкамланишининг актуал масалалари». Телеочерк. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. 19.20 «Автоинспектор бюллетени». **Ўзбек тилида:** 19.45 «Ахборот» информацион программаси. 20.00 «Шеърият мухлисларига». 20.25 Ҳинд кинофильмларидан куйлар. 21.15 Рангли телевидение. «Ўзбекистон совғалари» (тажриба кўрсатуви). 21.40 Миллионлар ленинча университети. 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.30 Машина пахтакорларнинг яхши кўмакчиси. 22.50 «Қизил палатка». Бадиий фильмнинг биринчи серияси (рус тилида).

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 17.50 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.55 Болалар учун. Кинофильм. 18.20 «Старшеклассник» программаси. Н. А. Некрасов туғилган кунининг 150 йиллиги олдидан **Москва кўрсатади.** 19.00 Темирйўлчилар Маданият уйи духовой чолғу асбоблари кўригининг якунловчи концерти. Иккинчи бўлим. 19.30 Китоб дўкони. 20.00 «Вагондаги тўртовлон». Телевизион бадиий фильм. 21.45 «Николай Гяуров куйлайди». **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 «Буни ҳар ким билиши керак». **Москва кўрсатади.** 22.30 Рангли телевидение. Концерт. 23.15 Музикали календарь. 24.00 Спорт кундалиги. 00.30 Москва кўрсатувларининг охири.

10 СЕНТЯБРЬ

ЖУМА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 13.00 Кўрсатувлар программаси. 13.05 Янгиликлар. 13.15 Болалар учун Телефильм. 13.45 Бадиий фильм. 15.15 «Объектив». Фотоҳаваскорлар учун кўрсатув. 15.45 Янгиликлар. 15.59 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.35 Кўрсатувлар программаси. 17.40 Рангли телевидение. Болалар учун. «Моҳир қўллар». 18.05 Шоир В. Соколов студиямиз меҳмони. 18.30 Спорт программаси. **Тошкент кўрсатади.** 19.00 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 19.05 «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 19.15 «Диққат, газ!» Реклама. 19.30 М. Левиев. «СУХАЙЛ ВА МЕҲРИ». Алишер Навоий номидаги Давлат Академик опера ва балет Катта театридан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтларида «Ахборот» информацион программаси ва ҳужжатли фильм. 21.30 КПСС XXIV съезди қарорлари — ҳаётга! «Юксалиш программаси». 21.55 Кўрсатувлар программаси. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Рангли телевидение. Футбол бўйича СССР биринчилиги «СПАРТАК» (Москва)—ЦСКА. 00.15 Москва кўрсатувларининг охири.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади 17.50 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.55 Болалар учун. Кинофильм. 18.20 Спорт янгиликлари. **Москва кўрсатади** 19.00 Санъат усталари. Пианиночи Жан Бернар Помье чалади (Франция). 20.00 Янгиликлар. 20.05 «Дала почтаси». 20.35 «Қирол қўшиннинг ҳаммаси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм биринчи сериясининг премьераси. 21.45 Рангли телевидение. «Музикали калейдоскоп». «Романтиклар» куйлайди. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 «Ягона оилада». 22.15 «Мерседес» муаммоси». Бадиий фильм.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида: 20.00 Классик музика саҳифалари. 20.40 «Тўлқинда—02». **Рус тилида:** 21.10 Реклама. 21.20 «Бир кеча». Бадиий фильм.

РАДИО

9 СЕНТЯБРЬ

ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Шаҳар—қишлоққа» туркумидан эшиттириш (ўзбекча). 18.10 «Зарафшон қизи» музикали драмасидан парчалар. 19.20 Татар куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 Пахта теримида қатнашаётганлар учун концерт. 22.15 П. Мўмин шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 22.40 СССР Давлат мукофотига тавсия этилган асарлар. В. Ардаматский. «Қасос» повестидан боб (ўзбекча). 23.15 Мақом кечаси. 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Социализм мамлакатлари адабиёти. Болгария ёзувчиларининг асарлари (ўзбекча). 20.00 Пахтакорлар учун концерт (тожикча). 20.30 Топишмоқли концерт. 21.00 «Шеърият дафтари» (русча). 21.40 Москва.

10 СЕНТЯБРЬ

ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.15 Тонгги концерт. 8.25 Ўзбек Давлат филармонияси солистларининг концерти. 9.30 Республикада хизмат кўрсатган артист Р. Ражабий ижросида танбур тароналари. 9.50 Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча). 10.10 А. Отажонов. Чанг ва оркестр учун концерт. 11.15 «Халқ контроли амалда» (русча). 11.30 Бахт қўшиқлари. 12.15 Ёш ижрочилар концерти. 13.30 Арфа учун пьесалар. 16.10 Ёшлар учун музикали соат. 16.50 «Правда» газетасининг обзори. 17.00 Ўзбекистон композиторлари ижодида концерт увертюралари.

18.00 Илмий-атеистик темаларда эшиттириш (ўзбекча). 18.10 Ўзбек балетларидан парчалар. 19.20 Якка созларда ижро этиладиган куйлар (татарча). 20.00 «Узбекистан индустриальний» радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 «Пахтакорлар, сизлар учун». Концерт. 22.30 Адабий-драматик эшиттириш (ўзбекча). 24.00 Тунги музикали программа.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Рус халқ хорлари ва халқ чолғу асбоблари оркестрининг концерти. 9.15 Реклама.

19.00 Куйлардан — қўшиқларга. 20.00 Концерт (тожикча). 20.30 Партия ва Ватан ҳақида куйлаймиз. 20.50 «Ем-хашак жамғарилмоқда» (русча). 21.00 Янги таржималар (ўзбекча). 21.40 Москва.

Ўзбек Совет энциклопедияси Бош редакцияси коллективи тарих илмий редакциясининг катта илмий муҳаррири А. Исмоиловга отаси

Акбар ИСМОИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

4 БЕТ ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
9 СЕНТЯБРЬ, 1971 й.

«Вечерний Ташкент» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси. 15-уй. Редакция телефонлари: Коммутатор —33-02-49 дан 33-02-58 гача. редактор ўринбосарлари—33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42, адабиёт, санъат ва маданият бўлимлари—33-29-55, хатлар ва оммавий ишлар—33-27-70, фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари —33-27-57, саноат, транспорт ва қурилиш бўлимлари — 33-27-03, ахборот бўлими 33-28-95, эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64579.
НАШР А—2651
Р—00725.